

4. Відхилення фактичних значень індикаторів від порогових вказує на необхідність реагування на ці зміни на різних управлінських рівнях:

4.1. Щодо порогу стабільного стану: за результатами поточного аналізу й оцінки ситуації на рівнях всіх ОВС – ухвалення відповідних ординарних управлінських та оперативно-службових рішень.

4.2. Щодо порогу нестабільного стану: за результатами підсумкового (щорічного тощо) аналізу й оцінки ситуації на загальнонаціональному або окремих регіональних рівнях – ухвалення відповідних неординарних управлінських та оперативно-службових рішень і заходів колегією МВС.

4.3. Щодо порогу загрозового стану: за результатами екстреного проведення аналізу й оцінки надзвичайних ситуацій, які можуть загрожувати національній безпеці країни, – розробка та внесення до розгляду вищими органами влади пропозицій, у тому числі комплексних правоохоронних, інших державних та громадських заходів, що потребують ухвалення спеціальних рішень на зазначених рівнях.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06. 1996 р
2. Закон України «Про основи національної безпеки України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 39, ст.351).
3. Указ президента України № 389/2012 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 року «Про нову редакцію Стратегії національної безпеки України»
4. Ліпкан В. А. – Теоретичні основи та елементи національної безпеки України: монографія / В. А. Ліпкан. – К.:2003.

Прокуратура України як учасник кримінально-виконавчих правовідносин

Дудко Є.В., прокурор відділу нагляду за додержанням законів органами СБУ, державної митної служби та державної прикордонної служби управління нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні прокуратури міста Києва

Як свідчить практика, важливою гарантією забезпечення конституційних прав підозрюваних, обвинувачених, засуджених до позбавлення волі є прокурорський нагляд за додержанням законів, який згідно з п. 4 ст. 121 Конституції України, Закону України «Про прокуратуру» [1] здійснюється при виконанні судових рішень по кримінальних провадженнях. Тому пріоритетне значення в сучасних умовах набуває результативність прокурорських перевірок ізоляторів тимчасового тримання (ІТТ), слідчих ізоляторів (СІЗО) та установ виконання покарань (УВП), щодо своєчасного запобігання і виявлення порушень законності, оперативного та вичерпного вжиття заходів щодо їх фактичного усунення.

Тримання затриманих і взятих під варту осіб здійснюється за принципами неухильного виконання Конституції України, Закону України «Про попереднє ув'язнення», норм Кримінального процесуального кодексу (КПК) України [2]. Зокрема, згідно із п. 3 ст. 121 Конституції України на прокурора як суб'єкта кримінального процесу покладено нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-

розшукову діяльність та досудове слідство. Здійснюючи цю конституційну функцію нагляду, прокурор повинен виконувати завдання, передбачені ст.ст. 29, 30 Закону України «Про прокуратуру», для виконання яких він наділений владнорозпорядчими та кримінально-процесуальними повноваженнями, котрі можуть бути кваліфіковані за трьома умовними групами: 1) виявлення порушень закону; 2) реагування на них; 3) попередження порушень. При цьому, важливою умовою правильної організації прокурорського нагляду є інформаційне забезпечення, своєчасне і повне одержання прокурором даних про затримання особи [3, с. 94].

На жаль, у КПК України не вказується конкретний термін, у який прокурор повідомляється про затримання особи, а це повинно робитись «негайно». У практичній діяльності, як правильно відзначають окремі науковці (П.П. Каркач, М.Й. Курочка, С.М. Іванов), така неконкретність створює труднощі, тому логічно було б визначити конкретний термін [3, с. 95], як це, наприклад, вирішено у КПК Російської Федерації, ст. 92 якого встановлює такий термін дванадцять годин із моменту затримання особи [4, с. 308].

Як показує практика, поєднання завдань прокурорського нагляду в кримінальному провадженні й завдань прокурора у кримінально-виконавчому законодавстві наділяють прокурора такими повноваженнями; як: здійснювати нагляд за додержанням законності органами, котрі ведуть боротьбу зі злочинністю, та нагляд за додержанням законів у місцях тримання затриманих та попереднього ув'язнення. Ці повноваження визначені у наказі Генерального прокурора України № 4 гн від 19 вересня 2005 р. «Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять дізнання та досудове слідство» [5].

Згідно зі ст. 4 Закону України «Про попереднє ув'язнення» установами для тримання осіб, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту, є:

- а) СІЗО Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС) України;
- б) гауптвахти Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.

В окремих випадках, що обумовлюються потребою в проведенні слідчих (розшукових) дій, особи можуть перебувати в ІТТ.

Якщо особи, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі чи дисциплінарних батальйонах, притягуються до кримінальної відповідальності за вчинення іншого злочину і щодо них як запобіжний захід обрано взяття під варту, то вони за постановою особи, яка проводить розслідування, можуть перебувати в дисциплінарному батальйоні або карцері УВП чи на гауптвахті Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. А у випадках і порядку, передбачених кримінально-виконавчим законодавством, засуджені також можуть бути залишені для роботи з господарського обслуговування СІЗО за їх письмовою згодою [6].

Слід звернути увагу, що згідно із постановою Верховної Ради України від 6 травня 1993 р. «Про тимчасові слідчі ізолятори на територіях виправних колоній» Державній пенітенціарній службі (ДПтС) України дозволено тимчасово, до нормалізації становища з розміщення осіб, яких

тримають в установах попереднього ув'язнення, направляти із переповнених СІЗО у виправні колонії, де створюються тимчасові слідчі ізолятори [7, с. 257].

Ця вказівка стосується тимчасових СІЗО на територіях виправних колоній. Але такої ж нормалізації зараз потребують й інші існуючі слідчі ізолятори, оскільки вони не відповідають нормам таких міжнародно-правових актів, як прийняті Радою Європи Європейські в'язничі правила, в основу яких покладено Мінімальні стандартні правила поводження з засудженими, що прийняті на першому Конгресі ООН у Женеві в 1955 р. і схвалені Економічною і Соціальною Радою в його резолюціях 663 (XXIV) від 31 липня 1957 р. і 2076 (LXII) від 13 травня 1977 р.; Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, прийнята і відкрита для підписання, ратифікації і приєднання резолюцією 39/46 Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1984 р., яка набрала чинності 26 червня 1987 р. [8, с. 9].

Список використаних джерел:

1. Про прокуратуру: Закон України від 4 грудня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: прийнятий 13 квітня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2013 р. – № 9-10. – Ст. 88.
3. Каркач П.М., Курочка М.Й., Іванов С.М. Контроль за додержанням законності в ході дізнання та досудового слідства: Навч. посіб. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2007. – 156с.
4. Комментарий к УПК РФ. – 3-е изд. – М.: Изд-во НОРМА. – 2003. – 1040 с.
5. Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять дізнання та досудове слідство: Наказ Генерального прокурора України № 4 гн від 19.09.2005 р. – К., 2005. – 8 с.
6. Про попереднє ув'язнення : Закон України від 30 черв. 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 360.
7. Каркач П.М. Організація роботи прокуратури міста, району: Методич. посіб. – Х.: Право, 2008. – 352 с.
8. Курило М.П., Фінько В.Д. Прокурорський нагляд за додержанням законів в установах для попереднього ув'язнення: Навч. посіб. – Суми: Вид-во «Слобожанщина», 1998. – 72 с.

Про деякі проблеми сучасної політики у сфері виконання покарань України

Крук О.М., заступник начальника центру спеціальної та фізичної підготовки НАВС

Важливим складником внутрішньої політики будь-якої держави є боротьба зі злочинністю, покликана понизити її рівень і забезпечити соціальний стан, що відповідає потребам безпеки суспільства від злочинності. Проте, варто з цього приводу погодитись з Г.Ю. Лесніковим та М.А. Лопашенко, які вважають, що у даному випадку мова ведеться про різні за вагомістю напрямки діяльності держави у цій сфері, визначення форм, завдань, змісту такої діяльності, встановлення державних органів, які ведуть боротьбу зі злочинністю й тісно пов'язаними з нею іншими видами антисуспільної поведінки [1, с. 8-9]. Більш того, слід при цьому враховувати й особливі риси сучасної правової системи України, пріоритетним у якій є євро інтеграційний вектор розвитку [2, с. 348],